

Naočare za Boga

1. Jovanova 4:7-9

(7) Ljubljeni, ljubimo jedni druge jer ljubav je od Boga; i svaki koji ljubi, od Boga je rođen i poznaje Boga. (8) Ko ne ljubi, nije upoznao Boga jer Bog je ljubav.

(9) U ovom se očitova ljubav Božija u nama: Bog poslao Sina svoga jedinorođenoga u svet da živimo po njemu. (10) U ovom je ljubav: ne da smo mi ljubili Boga, nego – on je ljubio nas i poslao Sina svoga kao pomirnicu za naše grehe.

(11) Ljubljeni, ako je Bog tako ljubio nas, i mi smo dužni ljubiti jedni druge. (12) Boga niko nikada nije video. Ako ljubimo jedni druge, Bog ostaje u nama, i ljubav je njegova u nama savršena.

Pre nekih 15-20 godina naša crkva je imala hor (čak smo snimili i CD). U tom horu dr Bojan Kalezić, Žerar i ja smo pevali bas. Iako našeg brata Bojana mnogi više poznaju kao oftalmologa, jer je mnogima od nas radio po neku intervenciju na očima, on ima i lep glas, i tada je pevao u horu. Jednog dana imali smo probu hora i Bojan i ja smo gledali u iste note. U jednom trenutku Bojan se okrenuo prema meni, malo bolje me pogledao i upitao: „Koliko ti imaš godina?“ Ja sam pomislio, zašto me to sad pita, u sred pesme. Tad sam imao nešto preko 40 godina, pa sam mu rekao koliko imam, na šta je on rekao: „Bilo bi dobro da – kad stigneš – dođeš do mene u ordinaciju.“ On je, naime, primetio kako ja odmičem note kad ih gledam, pa mi je objasnio da je ljudima u mojim godinama potrebno da počnu sa korekcijom vida. Uskoro sam, naravno, otišao do njegove ordinacije i dobio prve naočare za čitanje.

Danas postoje razne naočare: za čitanje, za sunce, za UV-zračenje, za vožnju, za daljinu, bifokalne, progresivne itd. Sve one služe da poprave naš vid u određenim uslovima i da vidimo ljude ili stvari, koje inače, bez njih, ne bismo mogli da vidimo.

Ova slika ispravnog i neispravnog vida ima i svoju duhovnu dimenziju i ona se odnosi na pitanje: Kako vidimo Boga, da li ga vidimo; i može li on uopšte da se vidi i ako može, kako? O gledanju Boga, u Bibliji nema direktnijeg i jasnijeg teksta od Prve poslanice Jovanove. U njoj Jovan jasno kaže da se Boga može videti, ali i kako. Njegov zaključak je da se Boga može videti jedino na praktičan način, i da za to postoje i specijalne naočare; one se zovu – praktična ljubav. Stoga, i njegov apel nama glasi: Da biste Boga učinili vidljivim i sebi i ljudima koji u njega ne veruju, jedini način je da volite Boga i jedni druge, na praktičan i vidljiv način. Bez toga, Bog će ljudima ostati zauvek nevidljiv.

U ovom tekstu vidimo i doktrinu (teoriju) i praksu (stvarnost) Božije ljubavi, a to dvoje je u njemu čvrsto povezano; jedno ne može bez drugog. Doktrina ili teorija je u tome da je praktična ljubav Božija ideja, a ne naša, ljudska, i da je svrha njegove ljubavi bila – da nam se objavi, da bismo ga mogli upoznati, ali i da bismo mogli upoznati i sebe i svoje pravo stanje pred njim.

S druge strane, on je svoju ljubav prema nama sproveo na krajnje praktičan i vidljiv način, tako što je sam – od nevidljivog duhovnog bića – postao vidljivo i stvarno ljudsko biće, u ličnosti Isusa Hrista. Jer, da bismo ga razumeli, onako kako mi jedino razumemo – vidljivo i opipljivo –

on je morao za nas da postane vidljiv i opipljiv. Ovih šest stihova nose u sebi tri osnovne misli o Bogu, njegovom odnosu prema nama i našem prema njemu.

1. Suština Božijeg odnosa prema nama je – njegova ljubav (7-8)
2. Njegova ljubav prema nama je postala konkretna i vidljiva – u Hristu (9-10)
3. Naša ljubav prema njemu mora biti isto takva – praktična i vidljiva (11-12)

1. Suština Božijeg odnosa prema nama je – njegova ljubav (7-8)

Apostol Jovan je poznat kao – apostol ljubavi, jer je veliki deo onoga što je on pisao posvećeno Božijoj ljubavi prema nama i našoj ljubavi prema Bogu. Ono što nas Jovan, apostol ljubavi, uči jeste da je ljubav deo Božijeg karaktera. U 8. stihu on izričito kaže: „*Bog je ljubav.*“ Ne kaže da Bog poseduje ljubav, da je pun ljubavi prema nama; niti bilo šta tome slično. Već kaže da Bog jeste ljubav; njegov karakter, njegova suština je satkana od ljubavi. Ljubav je deo njegove božanske prirode. To je razlog zbog koga Bog voli – jer njegova suština je da voli.

Mada ova ilustracija neće biti najbolja, ali će makar donekle da nagovesti taj smisao. Mi se uglavnom ne pitamo zašto benzin gori; mi ga jednostavno sipamo u rezervoar. Zašto? Zato što je on po svom sastavu – gorivo, pokretačka energija. On je stvoren da gori. To je njegova suština. Božija pokretačka energija je ljubav. To je njegova suština i deo njegovog bića.

Njegova ljubav prema nama se ispoljila na više načina. Prvo, on nas je **stvorio iz ljubavi**. Ali, ne samo to. Upravo zbog svoje ljubavi, stvarao nas je tako da i samo naše biće odražava nešto od njegovog bića, tako što nas je stvorio – **na svoju sliku**, to znači da je i čovek bio sposoban za ljubav. Kažem „bio sposoban“, jer čovek je tu sposobnost, padom u greh, izgubio. Međutim, Bog nikad nije izgubio svoju suštinu, svoju ljubav prema nama. On je nastavio da s nama komunicira posredstvom ljubavi, ali nakon našeg pada u greh, došlo je do problema – mi više nismo razumeli jezik njegove ljubavi, jer u nama više nije bilo ljubavi prema njemu, tj. nije bilo onoga što korespondira sa Božijom ljubavi. Zato je Bog morao da smisli novi način na koji će ta komunikacija ponovo biti moguća. Sad već možete zamisliti kakvo rešenje je smislio. To rešenje je ponovo bilo zasnovano na njegovoj ljubavi, i to takvo koje je za čoveka bilo jedino razumljivo i prihvatljivo, a to je bilo da nam pošalje – drugog čoveka, drugog Adama, tj. samog sebe u ljudskom telu, u ličnosti Isusa Hrista. To je tema sledeća dva stiha, 8. i 9.

2. Božija ljubav prema nama je postala konkretna i vidljiva – u Hristu (9-10)

Deveti stih glasi: *U ovom se očitova ljubav Božija u nama: Bog posla svog jedinorođenog Sina na svet da živimo po njemu.* To je bila cena vidljivosti Božije ljubavi – Isus Hristos. Ljudi nikad ne bi mogli da **vide** Boga da nisu *videli* Hrista. Time je komunikacija između Boga i čoveka ponovo postala moguća. Sa Hristom, Bog je čoveku ponovo postao vidljiv. Gledajući i slušajući Hrista čovek je mogao da uvidi i ko je Bog i šta je sam čovek izgubio padom u greh; koliko se, zapravo, udaljio od Boga.

Dolaskom Hrista na zemlju, čovek je shvatio (ili makar, postalo je moguće da shvati) stvarnu dubinu svoga pada, a ona je toliko da čovek ne može sam sebe da spasi. Pre Hristovog dolaska čovek nije shvatao ni da je pao, ni koliko duboko je pao. Hristos nam je to objavio i objasnio. Ali, ni to nije bilo sve. On nije došao samo zato da nam objavi i objasni u kakvom smo stanju, već i da nas iz tog stanja iščupa i premesti natrag u Božiji svet. Jer, od kakve bi koristi bilo da nam je samo rekao: Eto vidite šta ste napravili; uprskali ste maksimalno; u đubretu ste preko glave i nikad se iz njega nećete izvući; tu ćete i završiti.

Ne. U desetom stihu Jovan nam kaže šta je još Božija ljubav napravila: *U ovom je ljubav: ne da smo mi ljubili Boga, nego – on je ljubio nas i poslao Sina svoga kao pomirnicu za naše grehe.* Pošto je Jovan bio Jevrejin i obraćao se pretežno Jevrejima (ili hrišćanima jevrejskog porekla), on se ovde izrazio jezikom žrtve, koji su Jevreji jako dobro razumeli. On kaže: Isus je došao „kao pomirnica“. „Pomirnica“ je bila vrsta žrtve kojom se Božiji narod izmirivao s Bogom. Čoveka sa Bogom mogao je da izmiri jedino Hristos, Božiji Sin, koji je sam postao žrtva za naše pomirenje s Bogom. Zato ovaj stih uključuje i krst, jer budući da je bio žrtva, Hristos je morao i da strada kao žrtva. To stradanje desilo se na krstu. Krst je najvidljiviji i najstvarniji izraz Božije ljubavi prema nama. U svom Evanđelju 15:13 Jovan kaže: *Niko nema veće ljubavi od ove: da neko svoj život položi za svoje prijatelje.*

Ovim činom na krstu, ono što je za ljude bilo potpuno nevidljivo – Bog – Hristos je učinio potpuno vidljivim. Kako? Na najpraktičniji i najvidljiviji način – svojom javnom i sramnom smrću. A ubili su ga oni koje je došao da spase – ljudi. Time je Božija ljubav od ljudi doživela još jedan udarac, ali pomoću Hrista, taj udarac Bog je to upotrebio za svoju pobedu, jer time je on – zbog svoje ljubavi – ljudima postao vidljiv i dostupan, do te mere da su mogli da ga ubiju. Tim činom i od tog trenutka, Bog je postao ljudima vidljiv i dostupan, a odnosi između Boga i ljudi postaju praktični. O tome govore poslednja dva stiha.

3. Naša ljubav prema Bogu mora biti kao i Božija ljubav prema nama – praktična i vidljiva (11-12)

(11) Ljubljeni, ako je Bog tako ljubio nas, i mi smo dužni ljubiti jedni druge. (12) Boga niko nikada nije video. Ako ljubimo jedni druge, Bog ostaje u nama, i ljubav je njegova u nama savršena.

Krst je bio prekretnica za odnose između Boga i ljudi. On je otvorio naše duhovne oči i na njih stavio naočare sa ispravnom dioptrijom pomoću kojih jedino možemo videti Boga, i to videti ga na ispravan način.

Ali, krst je postao i nova mogućnost za nas. Sada i mi ponovo možemo da volimo – i Boga i jedni druge – na jedino ispravan, Božiji način, a taj je praktična ljubav koja se vidi. To je moguće zato što i samu tu našu ljubav u nama proizvodi Božija ljubav. Međutim, ova dva stiha ističu u prvi plan praktičnost i vidljivost te ljubavi.

Upravo zbog te praktičnosti Božije ljubavi, Bog tu istu praktičnost zahteva i od naše ljubavi. Tek kad mi na Božiju ljubav uzvratimo na isti onaj način

kako se on objavio nama, tj. vidljivo, pomoću vidljivog dela ljubavi, tek to je Bogu dokaz da smo ga razumeli i upoznali.

Mi snažno ističemo da smo spaseni Božijom milošću. I ta tvrdnja je apsolutna istina. Međutim, ja se pitam koliko nas stvarno zna šta je to Božija milost i kako je ona do nas stigla. Iz ovog teksta je to potpuno jasno: Božija milost je do nas stigla činom praktične i vidljive Božije ljubavi. Nju nam je Isus Hristos, bukvalno, doneo i stavio pred nas, dajući nam sebe. Sve što Bog nama ljudima čini je krajnje praktično. On nije „tako ljubio svet“ da je **rekao**: Svete, ja tebe ljubim. Već je „tako ljubio svet da je **dao** svog Sina“ za svet. Zato je Božija milost onaj najpraktičniji deo Božije ljubavi.

Zašto je Bog praktičan? Zašto su dela njegove ljubavi – **dela**, a ne reči? Zato što je Bog nevidljiv. Božija priroda je duhovna, a duhovno se ne može videti fizičkim očima, niti doživeti drugim fizičkim čulima. Zbog toga, kad njegova ljubav ne bi bila delo (kad bi bila reč, misao, ideja...), hrišćanstvo ne bi bilo život, već filozofija; ne bi bilo stvarno, već imaginarno i spekulativno. Svako bi imao pravo da kaže: Bog je ovakav ili Bog je onakav... Ovako, Bog je sam o sebi rekao kakav je. Nama je ostalo samo da to uvidimo, prihvatimo – verom; i stavimo u praksu, i to – delima ljubavi. Baš onako kako je to učinio i Bog. Samo na taj način Bog postaje vidljiv i stvaran, u svojoj crkvi, i u društvu, životom i delovanjem njegove crkve. Praktična hrišćanska ljubav su jedino ispravne naočari kroz koje se Bog stvarno – „vidi“.

Oni koji su pročitali jednu od prvih knjiga „Alfe i Omege“, *Isus za skeptike*, Jirgena Špisa, možda se sećaju da je na koricama te knjige Špis citirao Fridriha Ničea i njegov kritički osvrt na hrišćanstvo, koji glasi: „Hrišćani bi morali da izgledaju izbavljeno, ako ja treba da verujem u njihovog Izbavitelja.“ Mada je Niče bio ateista, mislim da bi hrišćanstvo značajno profitiralo kada bi se hrišćani ponašali u skladu sa ovom njegovom izjavom.

Mi se jako plašimo da govorimo o delima da ne budemo optuženi da verujemo u spasenje delima. Međutim, taj stav i taj strah su potpuno besmisleni, jer Bogu je potpuno jasno da se niko ne može spasiti delima, a i spasenima je to jasno. To je nejasno jedino nespasenima, bilo onima koji odbijaju spasenje, bilo onima koji ga traže, ali ga još nisu našli. Ono što je paradoksalno kod nas hrišćana, je to da mi dela prikrivamo iz straha, iako su upravo ta dela ljubavi ono što Boga čini vidljivim, ono što ljude usmerava na Boga i vodi k spasenju. Naše svedočenje nevernicima se najčešće svodi na teorijsko ubeđivanje i navođenje gomile logičkih argumenata. Iako je i to potrebno, to je potpuno neefikasno i besplodno tamo gde nema naočara kroz koje se Bog može videti, tj. gde nema hrišćanskih dela ljubavi.

Mi se čak ni ne spasavamo „našom verom“. Mi se spasavamo Božijom ljubavlju koja se *prema nama* pokazala kao milost, a *u nama* proizvela veru. Da Bog nije poslao Hrista – iz svoje prevelike ljubavi prema nama ljudima – u nama se vera u Boga nikad ne bi ni pojavila. Božije „delo ljubavi“ je sve pokrenulo. Točak spasenja je pokrenuo sam Bog, šaljući Isusa Hrista, svoga Sina. I ne samo to, vera jedino i ima smisla ako se Bog sam objavio ljudima, i to vidljivo. Jer, da se Bog nije objavio, ljudi ne bi imali pojma ni da on postoji, niti da se u njega može ili treba verovati. Sve to postalo je moguće tek kad je „Reč postala telo“, tj. kad je Bog postao čovek. Prema tome, naše

spasenje je počelo Božijim delom, a ne našom verom. Naša vera, tj. prihvatanje Hrista, je bila samo reakcija na to Božije delo.

Prema tome, Hristovim delom, Bog je za nas postao vidljiv i dostupan. Ali, tim istim Hristovim delom on je i nas osposobio za praktična i vidljiva dela ljubavi. Stoga Bog želi da i ostane vidljiv i dostupan ljudima i u našem ponašanju. Naočare kroz koje Bog jedino može da se vidi – to je Hristova praktična ljubav prema nama i naša praktična ljubav i prema Bogu i jednih prema drugima. Ako sumnjamo da li dovoljno volimo Boga ili brata ili sestru, samo postavimo sebi ovo pitanje: Da li je moja ljubav prema Bogu ili prema bratu i sestri – praktična i vidljiva i da li je rezultat Hristovog dela u meni, ili mojih ličnih, ljudskih, napora?

Amin